

YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI

Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) I- Solunum sayma işlemini nabız sayma işleminin devamında yapınız. Birey nabız saymaya devam ettiğinizi düşünür ve solunumu rahattır. Bu nedenle işaret ve orta parmağınızı radyal arter üzerinde tutunuz. Nabız sayma işi bittikten sonra, saatinizde yeni bir süre başlatarak 30 saniye süre ile solunumu sayınız. Her göğüs inişkalkışı bir solunum olarak kabul edilir.

II- Solunum sayısını kayıt ediniz ve beraberinde değerlendirdiğiniz derinlik, solunuma eşlik eden ses veya ritimle ilgili ek bilgiler varsa kayıt ediniz. Ellerinizi yıkayınız.

III- Solunum sayma işi bittikten sonra saydığınız solunum sayısını 2 ile çarparak bir dakikadaki solunum sayısı belirleyiniz.

Yukarıda gelişigüzel bir sırada verilen solunum sayma işlemleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru bir sıralamada verilmiştir?

- A) I- II- III
- B) I- III- II
- C) II- I- III
- D) III- I- II
- E) III-II-I

Çözüm : Uygulama

1. Solunum sayma işlemini nabız sayma işleminin devamında yapınız. Birey nabız saymaya devam ettiğinizi düşünür ve solunumu rahattır. Bu nedenle işaret ve orta parmağınızı radyal arter üzerinde tutunuz. Nabız sayma işi bittikten sonra, saatinizde yeni bir süre başlatarak 30 saniye süre ile solunumu sayınız. Her göğüs inişkalkışı bir solunum olarak kabul edilir.

2. Solunum sayma işi bittikten sonra saydığınız solunum sayısını 2 ile çarparak bir dakikadaki solunum sayısı belirleyiniz.

3. Solunum sayısını kayıt ediniz ve beraberinde değerlendirdiğiniz derinlik, solunuma eşlik eden ses veya ritimle ilgili ek bilgiler varsa kayıt ediniz. Ellerinizi yıkayınız.
Doğru cevap B şıkkıdır.

2) Mesanenin doluluk derecesine göre idrar yapma gereksinimini fark etmeyi öğrenebilecek, tuvalete gitmesi için teşvik edildiğinde buna uyacak ya da yardım isteyecek yaşlılarda kullanılabilecek bakım girişimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mesane eğitimi
- B) Tuvalete gitme programı oluşturma
- C) İdrar yapmayı teşvik etme
- D) Yaşam tarzı değişiklikleri
- E) Pelvik taban egzersizleri

Çözüm : İdrar Yapmayı Teşvik Etme

Bu yöntem; mesanenin doluluk derecesine göre idrar yapma gereksinimini fark etmeyi öğrenebilecek, tuvalete gitmesi için teşvik edildiğinde buna uyacak ya da yardım isteyecek yaşlılarda kullanılabilir. Bağımlı ya da bilişsel yeteneği azalmış kişiler ve diğer kompleks davranışsal tedavileri uygulamak için yeterli bilişsel yeteneği olmayanlar için uygun bir yöntemdir. Yöntemin başarısı, kişinin uygulamada aktif rol alması, yaşlı ve bakım veren kişinin iletişimine de bağlıdır.
Doğru cevap C şıkkıdır.

3) "Fizyolojik olarak bir insanın dinlenme periyodu mevcuttur. Bu süre kişilere göre değişmekle birlikte ortalama gibidir."

Yukarıda yer alan cümlede boş olan alana aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 2 saat
- B) 4 saat
- C) 6 saat
- D) 8 saat
- E) 10 saat

Çözüm : Fizyolojik olarak bir insanın dinlenme periyodu mevcuttur. Bu süre kişilere göre değişmekle birlikte ortalama 8 saat gibidir.
Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

4) Adalenin inatçı bir şekilde kısılmasından dolayı eklemın anormal bir postür alması olarak tanımlanan terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kontraktür
- B) Spastisite
- C) Ödem
- D) Yırtılma
- E) Nekroz

Çözüm :

Kontraktür: Adalenin inatçı bir şekilde kısılmasından dolayı eklemın anormal bir postür almasıdır. Kontraktür spastisitenin en önemli sonuçlarından birisidir. Doğru cevap A'dır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

5) Dokuların uzun süreli basınç altında kalmasına bağlı olarak gelişen ve daha çok vücudun kemik çıkıntılarının üzerinde gözlenen iskemik doku kaybı ve hücre ölümüne ne ad verilir?

- A) Bası yarası
- B) Bilinç kaybı
- C) Felç
- D) Eklemlerde sertlik
- E) İstemsiz titremeler

Çözüm : BASI YARASI NEDİR?

Bası yarası, dokuların uzun süreli basınç altında kalmasına bağlı olarak gelişen ve daha çok vücudun kemik çıkıntılarının üzerinde gözlenen iskemik doku kaybı ve hücre ölümüdür. İlk kez 19yy. ortalarında Jean Martin Charcot tarafından tanımlanmıştır. Diğer adı da dekübit ülseri ya da yatak yarası olarak geçer (MEB, 2012).

Doğru cevap A şıkkıdır.

6)

- I. Başlıca etkinliği enerji sağlamaktır.
- II. Tahıllarda yaklaşık %80 oranında bulunur.
- III. Suyun ve elektrolitlerin dengede tutulmasını sağlar.

yukarıda verilen özellikler hangisi besin grubunun özellikleri arasında yer alır?

- A) Karbonhidratlar
- B) Proteinler
- C) Yağlar
- D) Vitamin ve Mineraller
- E) Su

Çözüm : Verilen özellikler "karbonhidratlar"a ait özelliklerdir. Doğru cevap A'dır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

7) Aşağıdaki besinlerden hangisi bitkisel kaynaklı besinler grubunda yer almaktadır?

- A) Yoğurt
- B) Baklagiller
- C) Tavuk
- D) Balık
- E) Yumurta

Çözüm : Doğru cevap B seçeneğidir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

8) Bası yarasının son bulgusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yara
- B) Nekroz
- C) Ödem
- D) İskemi
- E) Hiperemi

Çözüm : Bası yarasının oluşum aşamaları; hiperemi, iskemi, nekroz ve yara olarak sıralanır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

9) Ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan palyatif bakım formu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küratif tedavi
- B) Konstipasyon
- C) Hospis
- D) Kognitif
- E) İdealleştirme

Çözüm : Hospice terimi; ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan bakım felsefesini ima eder. Doğru cevap C'dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

10) Hangisi kişinin ölümü sonrasında ailesi ve yakınlarında gelişen yas belirtilerinden biri değildir?

- A) Müsküler veya baş ağrıları
- B) Ağlama, üzüntü
- C) Hayatın anlamını arama
- D) Konsantrasyon kaybı
- E) İnkâr etme

Çözüm : İnkâr, ölümü yaklaşan bireyin yaşadığı duygulardan bir tanesidir. Doğru cevap E'dir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

11)

Palyatif Bakım ile ilgili ifadeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) tedaviye cevap vermeyen hastalığı olan hastanın tüm bakımını, ihtiyaçlarını karşılamaktır.
- B)

aile üyelerine nasihat etmek, bilgi vermek ve aile üyelerinden bakım sağlayanlara destek sağlamaktır.

C)

Ölüm öncesi son, rahatlatıcı ve hafifletici bir bakımdır

D)

hastanın dış görünümünü düzeltmek ve bu konuda hastaya yardım etmektir

E)

çok ağrılı hastanın yaşamını acısız ölümcül enjeksiyon yaparak sonlandırmaktır

Çözüm :

Otenazi: Bir kişinin yaşamını dayanamayacak durumda olarak algılanması sebebiyle, acısız veya çok az acıtan bir ölümcül enjeksiyon yaparak, yüksek dozda ilaç vererek veya kişiyi yaşam destek ünitesinden ayırarak sonlandır- mak.

Doğru cevap E şıkkıdır.

12) Aşağıdakilerden hangisi kesin ölüm belirtilerinden birisidir?

- A) Gastrointestinal sistem hareketleri azalmıştır
- B) Duyu ve hareketler azalmıştır
- C) Deri siyanotik ve solgundur
- D) Kan basıncı düşmüştür
- E) Pupillalar genişlemiştir

Çözüm :

Kesin Ölüm Belirtileri

- Kalp atışı yoktur.
- Solunum durmuştur.
- Pupillalar genişlemiştir.
- Refleksler kaybolmuştur

Doğru cevap E şıkkıdır.

13) Bir ilaç diğeri ile aynı anda verildiğinde diğerrinin etkisini azaltıyor veya ortadan kaldırıyorsa buna aşağıdakilerden hangi isim verilir?

- A) Antiasit
- B) Antagonizma
- C) Antiepileptik
- D) Antiemetik
- E) Analjezik

Çözüm : Bir ilaç diğeri ile aynı anda verildiğinde diğerrinin etkisini azaltıyor veya ortadan kaldırıyorsa buna antagonist etki ya da antagonizma denir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

14) Yaşlılık döneminde en sık rastlanan kaza türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşme
- B) Yanma
- C) Elektrik çarpması
- D) Trafik kazası
- E) Gaz zehirlenmesi

Çözüm :

Yaşlılarda görülen kazaların neredeyse %80'i ev kazalarıdır. Bunlar içerisinde düşmeler birinci sırada gelmektedir. Özellikle ileri yaş yaşlılar (75 yaş ve üzeri), kadınlar ve yalnız yaşayanlar daha fazla risk altındadır. Doğru cevap A'dır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

15) Erişkin bir insan, günde ortalama kaç litre idrar çıkarır?

- A) 1-2
- B) 7-8
- C) 8-9
- D) 10-11
- E) 11-12

Çözüm : Erişkin bir insan, günde yaklaşık 1-2 litre idrar çıkarır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

16)

Aşağıda bası yarasının oluşum basamakları verilmiştir. Hangi şıkta bası yarası oluşum basamağı doğru olarak verilmiştir?

- I. Doku ölümü
- II. Ülser
- III. Kanlanmanın artması kızarıklık
- IV. Dokunun kansız kalması

- A) III., IV., I. ve II.
- B) I., II., IV. ve III.
- C) I., III., II. ve IV.
- D) II., III., IV. ve I.
- E) II., I., IV. ve III.

Çözüm : Bası yarasının oluşum basamakları sırasıyla; kanlanmanın artması kızarıklık, dokunun kansız kalması, doku ölümü ve ülserdir. Doğru cevap A şıkkıdır.

17) “.... kasların şiddetli derecede kasılı kalması halidir.” cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelir?

- A) Spastisite
- B) Kontraktür
- C) Egzersiz
- D) Pozisyon
- E) Sepsis

Çözüm : Spastisite, kasların şiddetli derecede kasılı kalması halidir. Doğru cevap A şıkkıdır.

18) Aşağıdakilerden hangisi derinin görevlerinden biri değildir?

- A) C vitamini sentezlenmesi
- B) Zararlı güneş ışınlarından vücudu koruma
- C) Termoregülasyon
- D) Toksik modellerin vücuttan uzaklaştırılması
- E) Aşırı sıcak ve aşırı soğuktan vücudun korunması

Çözüm : Derinin görevleri:

- Duyu: Sıcak ve soğuğu algılar ve fazla sıcak ya da fazla soğuk ile ilgili oluşabilecek travmalardan vücudu korur.
- Termoregülasyon (vücut sıcaklığının düzenlenmesi): Terleme, damarların genişlemesi ve daralması mekanizmaları ile vücut sıcaklığının düzenlenmesinde rol alır.
- Salgılama: Terleme yolu ile sıvı ve toksik maddelerin vücuttan atılmasını sağlar.
- Vitamin D'nin sentezlenmesini sağlar.

Doğru cevap A'dır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

19) Aşağıdaki beyin bölgelerinin hangisinde solunumun sinirsel kontrol merkezi bulunur?

- A) Temporal bölgede
- B) Hipotalamusta
- C) Medulla oblongatada
- D) Frontal bölgede
- E) Oksipital bölgede

Çözüm : Doğru seçenek C şıkkında verilmiştir.

Doğru cevap C şıkkıdır.

20) Ölüm öncesi son, rahatlatıcı, hafifletici bakım olarak ifade edilen bakım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Palyatif bakım
- B) Hospis
- C) Ağır bakım
- D) Hafif bakım
- E) Nazik bakım

Çözüm : Ölüm öncesi son, rahatlatıcı, hafifletici bakım olarak ifade edilebilecek olan “Palliative care”, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından şöyle tanımlanır: Tedaviye cevap vermeyen hastalığı olan hastanın tüm bakımını, ihtiyaçlarını karşılamak ve aileye destek sağlamaktır”. Palyatif Bakım, tedaviye cevap vermeyen hastalığı olan hastanın tüm bakımını, ihtiyaçlarını karşılamak ve aileye destek sağlamaktır. Doğru cevap A şıkkıdır.

